

INDIKATORI ZA PRELIMINARNU IDENTIFIKACIJU ŽRTAVA TRGOVINE LJUDIMA ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

- DECA -

Indikatori za socijalni zaštitu svrstani su u tri grupe:

1 – kontekstualni indikatori: indikatori koji su ili prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, ali su isto tako česti i kod drugih korisnika socijalne zaštite,

2 – nespecifični indikatori: indikatori koji su prisutni češće kod žrtava trgovine ljudima nego kod drugih korisnika, ali se odnose samo na deo žrtava

3 – specifični indikatori: indikatori koji su prisutni kod većine žrtava trgovine ljudima, a relativno retki kod drugih korisnika

Indikatori su grupisani prema domenima procene. Ukoliko je u bilo kom domenu neki od indikatora ocenjen sa 3, ili je zbir poena u jednom domenu 4 ili više, to predstavlja jak pokazatelj trgovine ljudima, te je važno da se u tom slučaju kontaktira Centar za zaštitu žrtava trgovine ljudima kako bi se na najbolji mogući način zaštitila žrtva.

MATERIJALNA SITUACIJA		
1.	Prihode članova porodice kontroliše neko van porodice, a nije zakonski zastupnik deteta.	3
2.	Roditelji deteta imaju veliki dug.	2
3.	Dete/porodica ima neobjašnjive izvore prihoda.	1
4.	Dete nema igračke i druge uobičajene predmete.	1
RADNO ANGAŽOVANJE DECE		
5.	Dete je od strane trećeg lica angažovano za rad na ulici (prodaje različite stvari na ulici, prosi, briše prozore na automobilima, ...) ili na drugi način zarađuje/stiče korist za treće lice.	3
6.	Dete mlađe od 15 godina je zaposleno ili radno angažovano ili postoji namera zaposlenja i radnog angažovanja deteta.	3
7.		
8.	Dete sa 15 ili više godina je nelegalno zaposleno/radno angažovano na opasnim poslovima, odnosno eksploatisano kroz najgore oblika dečjeg rada.	3
9.	Dete je od strane roditelja angažovano za rad na ulici (prodaje različite stvari na ulici, prosi, briše prozore na automobilima, ...) ili na drugi način zarađuje/stiče korist za roditelje.	2
10.	Roditelji, staratelji ili hranitelji od deteta zahtevaju da obezbedi određena finansijska sredstva i dete ne može da se vrati kući ukoliko to ne obezbedi.	2
11.	Dete sa 15 godina ili starije je radno angažovano ali ne prima nadoknadu za svoj rad ili je nadoknada neadekvatna u odnosu na izvršen rad.	2
12.	Dete od 15 godina ili starije nema dovoljno informacija o poslodavcu i uslovima rada.	2
13.	Dete od 15 godina ili starije radi u delatnostima u kojima je evidentiran povećan rizik od pojave trgovine ljudima.	1

KONTROLA I OBMANA		
14.	Detete je imalo/ima ograničenu slobodu kretanja (postojanje fizičkih barijera, stražara, stalno prisustvo druge osobe,...).	3
15.	Prema detetu se koristi ucena i/ili zastrašivanje (da će se razglasiti da dete pruža seksualne usluge, da je počinila krivično delo, preti se porodici deteta...).	2
16.	Socijalne kontakte deteta u potpunosti kontrolišu drugi.	2
17.	Detete od strane roditelja ili staratelja upućeno na smeštaj, odnosno staranje u drugu porodicu bez obaveštavanja centra za socijalni rad ili bez razumnog objašnjenja	2
18.	Detete se protivi odluci roditelja o upućivanju na staranje u drugu porodicu.	2
19.	Detete starije od 16 godina se protivi mogućem zaključenju braka ili zasnivanju vanbračne zajednice.	2
20.	Detete starije od 16 godina ne poznaje budućeg bračnog ili vanbračnog partnera.	2
21.	Primenjeni običaj «kupovina mlade» po iznosima datim kao «naknada za kupovinu» prevazilazi uobičajeni prihvatljiv i razumljiv, odnosno simboličan iznos.	2
22.	Porodica u koju se detete smešta, a koja nije biološka, ne traži nikakvu naknadu za smeštaj deteta, odnosno porodica u koju se detete smešta roditeljima deteta daje naknadu da bi detete smestili kod nje.	1
23.	Drugi pokušavaju da govore u ime deteta u svakoj situaciji.	1
24.	Detetu se preti nasiljem/izloženo je nasilju.	1
25.	Detete prihvata nasilje nad sobom/spremno je i da brani nasilnika.	1
26.	Detetu nedovoljno poznata osoba ili član šire porodice obećava bolji život u drugom gradu/inostranstvu.	1
IZGLED I OBLAČENJE		
28.	Detete ima samo garderobu koja je karakteristična za različite vrste eksploatacije.	1
29.	Detete ima samo određene predmete (mobilni telefon, kontakte za taksi, ključ hotelske sobe,...).	2
30.	Detete nosi odeću kojom mogu da se prekriju fizičke povrede.	1
USLOVI STANOVANJA		
31.	Prostorija u kojoj detete živi je značajno lošije i oskudnije opremljena u odnosu na ostatak stana/u sobi ne postoje uobičajeni predmeti koje deca koriste.	2
32.	Detete živi i radi na istom mestu.	2
33.	Detete često menja mesta življenja/relativno kratak boravak deteta na jednom mestu.	2
34.	Detete živi sa odraslim osobama sa kojima nije u srodstvu i koje su nepoznate centru za socijalni rad, niti su detetovi roditelji, staratelji ili hranitelji.	2
35.	Detete nema gde da živi.	1
ZDRAVSTVENO STANJE		
36.	Detete ima povrede koji su karakteristične za mere kontrole.	2
37.	Detete, u skladu sa uzrastom, daje nelogično objašnjenje nastanka povrede/ne pruža detaljnije informacije o načinu nastanka povrede.	1
38.	Detete je zdravstveno zapušteno i vidna je loša lična higijena.	1
39.	Vidan je visok stepen iscrpljenosti, dehidracija i izglednost deteta.	1
40.	Detete navodi da je prisiljeno na upotrebu psihoaktivnih supstanci.	1
NAČIN KOMUNIKACIJE		

41.	Dete ne govori slobodno, deluje zastrašeno.	2
42.	Dete ne zna jezik koji se govori u zajednici u kojoj živi.	1
43.	Deluje kao da je dete dobilo instrukcije šta treba da kaže.	1
44.	Dete govori na način i o sadržajima koji mogu da ukaže na iskustvo eksploatacije.	1
PONAŠANJE		
45.	Dete odbija bilo kakvu saradnju sa centrom za socijalni rad, policijom ili zdravstvenim službama, nevladinim organizacijama.	2
46.	Dete starije od 16 godina daje nerazumljiva i neprihvatljiva objašnjenja o razlozima zasnivanja braka ili vanbračne zajednice.	2
47.	Dete izražava nepoverenje prema državnim službama.	1
48.	Izražena anksioznost, kao da dete proverava da li ga neko sluša/posmatra, ne uspostavlja kontakt očima/uspostavlja izrazitu fizičku distancu.	1
49.	Dete, u odnosu na uzrast, donosi odluke bez dovoljno informacija, nepromišljeno.	1
ODNOS SA RODITELJIMA/STARATELJIMA		
50.	O detetu se stara osoba koja nema nikakav dokaz da je staratelj deteta.	2
51.	Dete je bez pratnje.	2
52.	Veće grupe dece koja nisu u srodstvu putuju sa malim brojem odraslih, a koji nemaju potrebna dokumenta za staranje o deci.	2
53.	Nagla promena odnosa roditelja prema detetu (pozitivna ili negativna).	2
54.	Dete se plaši roditelja/staratelja ili hranitelja.	2
55.	Dete od strane roditelja ili staratelja upućeno na smeštaj, staranje u drugu porodicu bez obaveštavanja centra za socijalni rad ili bez razumnog objašnjenja.	2
RIZICI		
56.	Dete često menja seksualne partnere ili se priča da pruža seksualne usluge.	2
57.	Dete učestalo vrši krivična dela (krađa, posedovanje narkotika ili prodaja,...).	2
58.	Dete ima značajno starijeg dečka/devojku.	2
59.	Dete često beži od kuće.	1
60.	Dete govori o budućem luksuznom životu u inostranstvu, drugom gradu bez jasnog plana, oslanjajući se na prijatelje i poznanstva.	1
61.	Dete ne pohađa redovno školu	1
ŽIVOTNA ISTORIJA I POZNAVANJE ZAJEDNICE		
63.	Dete, u odnosu na uzrast, nekonzistentno i nepovezano priča o svom životu, postoje vremenske praznine u sećanju ,daje oprečne ili netačne izjave.	2
64.	Dete ne zna naziv mesta u kojem se nalazi, adresu na kojoj stanuje ili radi, kao i druge osnovne informacije o zajednici.	2
65.	Osoba ne govori jezik zajednice u kojoj živi.	1
LIČNA DOKUMENTA		
66.	Osoba nepoznata centru za socijalni rad i detetu pokušava da pomaže detetu da izvadi lična dokumenta i u drugim pravnim poslovima.	2
67.	Dete nema kontrolu nad svojim ličnim dokumentima.	2
68.	Dete ima falsifikovana lična dokumenta.	2
69.	Uočen protivpravni pokušaj promene porodično pravnog statusa deteta u cilju usvajanja ili preuzimanja staranja o detetu.	2